

PODSUMOWANIE

Prognozy oddziaływania na środowisko dla Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Górno (dalej zwanego PGN)

Podstawą prawną wykonania Prognozy oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Górno” są zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która wprowadza do polskiego prawodawstwa zapisy Dyrektywy Parlamentu i Rady Europy Nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów na środowisko (tzw. Dyrektywa SEA). W świetle zapisów Artykułu 51 organ opracowujący projekty dokumentów wymienionych w art. 46 lub 47 (a więc m.in. polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko) sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

1. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Górno” to dokument strategiczny, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Jego kluczowym elementem jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy. Powinny one być: konkretnie określone, mierzalne, ambitne, realne i określone w czasie. Głównym celem PGN jest ograniczenie emisji CO₂ musi być on jasno i mierzalnie zdefiniowany (w postaci względnej lub bezwzględnej).

Zaproponowane działania powinny przynosić efekt ekologiczny w postaci ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do powietrza, redukcji zużycia energii finalnej, powinny koncentrować się na:

- wspieraniu wytwarzania i dystrybucji energii z odnawialnych źródeł energii (OZE),
- rozwoju nowoczesnej gospodarki energetycznej,
- rozwoju infrastruktury technicznej,
- inwestycjach w sektor gospodarowania odpadami,

- kreowaniu świadomego i przyjaznego środowisku społeczeństwa.

Jednym z głównych celów prognozy oddziaływania na środowisko planów/programów jest wskazanie możliwości zapobiegania, rekompensowania lub minimalizacji niekorzystnych skutków środowiskowych realizacji zapisów tych dokumentów. W przypadku prognozy dla dokumentu o charakterze strategicznym, ważne jest wskazanie pewnych zasad postępowania w odniesieniu do realizacji poszczególnych celów. Również ocena wykonana na etapie, powstawania PGN, umożliwi wskazanie skutków, które bezwzględnie należy wyeliminować lub też takich, na które można zareagować właśnie na tak wczesnym etapie, zanim nastąpi decyzja wskazująca konkretne umiejscowienie danego przedsięwzięcia, lub konkretne rozwiązania technologiczne.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- utrzymanie ścisłego nadzoru merytorycznego nad prawidłową realizacją PGN,
- miarodajny monitoring ewentualnych zmian stanu środowiska w celu podejmowania ewentualnych działań zapobiegawczych,
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z Planu oraz z zasadami ochrony środowiska, m.in. poprzez włączanie się do postępowań administracyjnych różnych podmiotów na prawach strony (m.in. służb administracji),
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach oraz w przepisach prawnych,
- działania edukacyjno-informacyjne dla społeczeństwa,
- wzmocnienie (np. finansowe, merytoryczne, sprzętowe, kadrowe) funkcji kontrolnych służb ochrony środowiska.

Z kolei negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji, pozwoli także ograniczyć te oddziaływania. Do ogólnych działań ograniczających potencjalnie negatywne oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;

- zapobieganie powstawaniu oraz niewłaściwemu postępowaniu z powstałymi odpadami w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych oraz w fazie eksploatacji;
- zapobieganie zwiększonej emisji hałasu w związku z prowadzeniem prac – korzystanie z nowoczesnych maszyn w dobrym stanie technicznym, ograniczenie działań do pory dziennej;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;

Rekomendacje działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływanie

Do najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływanie planowanych działań można zaliczyć np.:

- przeprowadzenie, na etapie planowania konkretnej inwestycji, rzetelnej oceny oddziaływania na środowisko (w razie konieczności) i egzekwowanie jej wskazań,
- przed rozpoczęciem prac należy przeprowadzić rozpoznanie w kontekście występowania chronionych gatunków zwierząt, natomiast po zakończeniu prac, w obiektach, w których wcześniej gniazdowały ptaki, należy (jeśli to możliwe) umożliwić im dalsze gniazdowanie lub zapewnić siedliska zastępcze,
- odpowiednie wytyczanie tras oraz odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji – mając na uwadze fakt, iż mogą znajdować się na obszarach cennych przyrodniczo, w tym obszarach Natura 2000 i obszarach cennych krajobrazów,
- stosowanie odpowiedniej ilości i jakości elementów ułatwiających migrację zwierząt w przypadku realizacji inwestycji drogowych,
- ograniczanie do minimum wycinki drzew i krzewów oraz stosowanie nowych nasadzeń (kompensacji),
- dostosowanie terminów i sposobów wykonywania prac do okresów lęgowych chronionych gatunków, a w wymaganych przypadkach należy uzyskać stosowne zezwolenia (wg art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r.,
- stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu, np. poprzez stosowanie tzw. cichych nawierzchni dróg).

W związku z planowanymi zadaniami z zakresu termomodernizacji: ewentualna konieczność uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków ptaków i nietoperzy (m.in. niszczenie siedlisk gatunków), wydawanych w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, jeśli dochodzić będzie do naruszenia obowiązujących zakazów.

W ramach oceny na poziomie poszczególnych celów i działań, zidentyfikowano przede wszystkim rozbudowę/modernizację budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej i działania związane z budową i rozwojem infrastruktury technicznej, w tym drogowej, jako obszary, które mogą spowodować możliwe znaczące oddziaływania obciążające środowisko.

Precyzyjne określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko oraz zabytki, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, stałych i chwilowych, skumulowanych i wtórnych, krótko-, długoterminowych, przy założonym stopniu ogólności zamierzeń w PGN nie jest możliwe (dokonano ogólnej identyfikacji oddziaływań). Można zakładać, że w przypadku większości inwestycji punktowych, wpływ na środowisko, zabytki, dobra kultury i inne dobra materialne będzie analizowany w normalnym trybie uzgadniania inwestycji. W przypadku inwestycji liniowych, w szczególności dróg i sieci wodno-kanalizacyjnej, należy zwrócić szczególną uwagę na ewentualne oddziaływanie na lokalną florę i faunę. W przypadku analizowanego dokumentu taki wpływ może być negatywny tylko w momencie realizacji inwestycji. Z inwestycjami w infrastrukturę drogową związana jest niejednoznaczna ocena ryzyka zdrowotnego, gdzie oprócz oczywistych emisji związków organicznych (a dokładniej zmian wielkości emisji), w tym wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, pyłu (a także sadzy) ze śladami metali ciężkich oraz najgroźniejszych w tej grupie prekursorów ozonu oraz podwyższony poziom hałasu. Pomimo tego w ogólnym rozrachunku przebudowa infrastruktury drogowej może zmniejszyć poprzez usprawnienie przepływu pojazdów.

W związku z powyższym, w ramach przeprowadzonej analizy, dokonano działań zapisanych w PGN w odniesieniu do istotnych elementów środowiska i jego ochrony.

Zgodnie z matrycą, obejmującą 352 pola i prezentującą wyniki analizy, można wskazać kilka wniosków:

- efekty pozytywne (240 pól):

1. wskazane działania inwestycyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej będą pomagały ograniczać negatywne oddziaływanie człowieka na środowisko głównie poprzez ograniczenie emisji CO₂ i zmniejszenie energochłonności, ale także dzięki zmianie zachowań mieszkańców (działania miękkie).

- efekty neutralne (101 pól):

1. wiele zakładanych działań w istniejącym obszarze gminy, dotyczących istniejących obiektów bądź działań nie inwestycyjnych, nie spowoduje ani

poprawy, ani pogorszenia stanu środowiska, bądź zmiany te będą się uzupełniały bądź niwelowały.

2. 11 pól pozostawiono bez oceny, gdyż w trakcie opracowywania PGN inwestycja została zakończona.

Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w PGN bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie ograniczone do najbliższego sąsiedztwa. Można zatem wskazać istotne zagrożenia dla środowiska:

- praktycznie nieodwracalne przekształcenia terenów w przypadku realizacji nowych inwestycji komunikacyjnych (rozbudowa systemu drogowego), rozbudowa obiektów użyteczności publicznej (rozbudowa szpitala);
- podwyższenie poziomu hałasu (w trakcie realizacji inwestycji);
- wzrost ilości odpadów (w trakcie realizacji inwestycji);

Oddziaływania pośrednie to przede wszystkim:

- wzrost intensywności gospodarowania i zmiany zagospodarowania terenu w rejonie nowych inwestycji;
- zmiana intensywności ruchu i zwianych z tym emisji zanieczyszczeń na terenach przekształcanych- przewidywany jest spadek emisji.

Reasumując, przyjęte założenia w PGN oraz planowane działania mogą spowodować poprawę istniejącego stanu środowiska i warunków życia mieszkańców gminy. Negatywne efekty, które wiążą się najczęściej z działaniami inwestycyjnymi i które nie są całkowicie do uniknięcia, powinny w każdym przypadku być osobno analizowane i minimalizowane.

W ramach PGN przewidywane cele i działania powiązane są ze sobą i mogą mieć potencjalne oddziaływanie na obszary oceniane, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym Dyrektywą w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

PGN zakłada osiągnięcie określonych celów w wyniku podjęcia skutecznych działań. Wszystkie one będą miały pośredni i bezpośredni wpływ na życie mieszkańców oraz stan środowiska. Część z nich jest niezbędna do zapewnienia zrównoważonego rozwoju gminy i jej mieszkańców.

W przypadku poszukiwania alternatyw warto uwzględnić faktyczne uwarunkowania lokalizacji niektórych inwestycji, szczególnie w silnie przekształconym środowisku miejskim. Wiąże się z tym często dość ograniczona swoboda w przestrzennym kształtowaniu infrastruktury.

2. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Właściwymi organami, zgodnie z Art. 58 ustawy są:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
2. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach pismem znak WPN-II.411.21.2015.AŁ z dnia 27 lipca 2015 roku w odpowiedzi na pismo znak ROŚ.6225.6.2015 z dnia 2 lipca 2015 roku w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Górno”, na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy dla w/w projektu dokumentu.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem znak SEV.9022.5.60.2015 z dnia 27 lipca 2015 roku odpowiadając na pismo znak ROŚ.6225.6.2015 z dnia 2 lipca 2015 roku, dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Górno”, na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla w/w projektu dokumentu.

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem znak SEV.9022.5.74.2015 z dnia 25 sierpnia 2015 roku po zapoznaniu się z Planem gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Górno (projekt) i Prognozą oddziaływania na środowisko dla w/w projektu przedłożonymi przy piśmie Urzędu Gminy Górno z dnia 3 sierpnia 2015 roku (znak: ROŚ.6225.7.2015) opiniował bez zastrzeżeń projekt pn.: „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Górno” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach pismem znak WPN-II.410.83.2015.AŁ z dnia 31 sierpnia 2015 roku w odpowiedzi na pismo znak ROŚ.6225.7.2015 z dnia 3 sierpnia

2015 roku w sprawie zaopiniowania projektu „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Górno” przed zajęciem stanowiska w sprawie prosi o uzupełnienie dokumentacji, co następuje w ciągu kolejnych 5 dni roboczych.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach pismem znak WPN-II.410.83.2015.AŁ z dnia 14 września 2015 roku w odpowiedzi na pismo znak ROŚ.6225.7.2015 z dnia 3 sierpnia 2015 roku w sprawie zaopiniowania „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Górno” uzupełnionego pismem znak ROŚ.6225.8.2015 z dnia 10 września 2015 roku – opiniował pozytywnie w/w dokument wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

3. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Spółeczeństwo gminy uzyskało możliwość zapoznania się z dokumentami - „Planem gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Górno” wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

W tej sprawie na stronie internetowej Gminy Górno:

http://www.biuletyn.net/nt-bin/start.asp?podmiot=gorno/&strona=submenu_aktualnosci.asp&typ=podmenu&menu=132&podmenu=132&str=1&id=3653

w dniu 3 sierpnia 2015 roku zostało umieszczone następujące obwieszczenie:

OBWIESZCZENIE
Wójta Gminy Górno
z dnia 03 sierpnia 2015 roku

o wyłożeniu do publicznego wglądu Projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wraz z Projektem Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Górno.

Na podstawie art 39,54 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r., poz.1235 z późn. zmianami) zawiadamia o wyłożeniu do publicznego wglądu „Projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Górno” wraz z „Projektem Prognozy oddziaływania na środowisko dla Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Górno

Projekt będzie wyłożony do wglądu na okres 21 dni w dniach od 03 do 24 sierpnia 2015 roku w Urzędzie Gminy Górno pok. nr 8 w godzinach pracy Urzędu tj. poniedziałek, środa, czwartek, piątek od 7.30 -15.00, wtorek od 7.30 do 17.30, oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Górno www.gorno.pl

Zainteresowani mają prawo składać wnioski, zastrzeżenia i uwagi w terminie **do dnia 24 sierpnia 2015 roku.**

Uwagi należy składać osobiście, przesyłać na adres Urząd Gminy Górno, Górno 169, 26-008 Górno lub drogą e-mailową na adres: gmina@gorno.pl

Uwagi złożone po upływie określonego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków i uwag jest Wójt Gminy Górno.

W ustawowym terminie 21 dni nie wpłynęły uwagi od społeczeństwa w związku z udostępnieniem do publicznego wglądu projektu dokumentu pn.: „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Górno” wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

W trybie uzupełniania ankietowania zgłosiła się jednostka, która planuje do 2020 roku inwestycję mającą wpływ na zmianę zużycia nośników energii i została uwzględniona w PGN. Inwestor został dopisany do planowanych inwestycji na terenie Gminy Górno.

4. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE.

Ze względu na lokalizację działań na terenie gminy Górno i w jego bezpośrednim otoczeniu, realizacja celów i działań PGN będzie miała tylko lokalny wpływ na przyległe obszary i nie będzie miała oddziaływania transgranicznego.

5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Monitorowanie dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji poszczególnych projektów oraz osiągnięcia planowanych wskaźników.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i finansowym. Ten pierwszy będzie obejmował dane obrazujące postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w PGN i będzie prowadzony w kategoriach: wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu.

Do monitorowania oceny realizacji programu i jego aktualizacji, służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację PGN. Na ten system składają się:

1. Zespół/koordynator ds. Planu gospodarki niskoemisyjnej;
2. Partnerzy, w tym:

- radni,
- mieszkańcy gminy,
- przedsiębiorcy,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy instytucjonalni.

Projekt PGN zawiera zatem przykładowe wskaźniki monitorowania, które mają odpowiedzieć na pytanie o trafności zaplanowanych, wykonanych i zakończonych projektów w odniesieniu do potrzeb, ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia.